

MIRO KRIŽIĆ
– *in memoriam*

U Zagrebu je 19. studenoga 2013. u 83. godini preminuo ugledni kulturni djelatnik Miro Križić koji je od samih početaka bio je u uredništvu časopisa WAM u kojem je pisao o *jazz* glazbi. Između ostalog napisao je niz testova o hrvatskom *jazzu* koji su do danas ostali referentnom literaturom na tom području. Upravo je on bio prava osoba da piše o našim *jazzistima* jer njihov je rad pratio još od srednjoškolskih dana, pisao je o *jazzu*, priređivao radijske i televizijske emisije, organizirao koncerte i druge *jazz* priredbe, a posebice će ostati zapamćen po kulturnim glazbenim tribinama koje je vodio u Centru za kulturu, poslije KIC-u, te Studentskome centru.

Naš prvi susret vezan je upravo uz tu tribinu. Naime, jednom sam, negdje u drugoj polovici sedamdesetih godina prošlog stoljeća, došao na tribinu koju je držao Miro Križić. Govorio je o stvaralaštvu legendarnog kontrabasista i skladatelja Charlesa Mingusa koji je odmah postao, i do današnjih dana ostao, jednim od mojih najomiljenijih *jazzista*. Ubrzo smo se sprijateljili te sam, osim tribina koje je održavao za javnost, bio pozivan i na privatne slušaonice. Naime, Miro Križić je imao diskoteku koja je svakoga ostavljala bez daha a na kojoj su se obrazovali mnogi ljubitelji *jazza*, ali i *jazz* glazbenici. Budući da u Hrvatskoj još uvijek ne postoji sustavno *jazz* obrazovanje, a tada glazbenici nisu u tolikoj mjeri kao danas odlazili na školovanje u inozemstvo gdje imaju pristup velikim diskotekama, njegova je svima nama bila poput sveučilišne *jazz* knjižnice. Osjetivši moju strast prema *jazzu* obasipao me informacijama koje sam s oduševljenjem gutao, a znam da nisam bio jedini.

Uživao sam u njegovim pričama. Jednom smo razgovarali o ploči na kojoj je dokumentirana snimka koncerta Davea Brubecka na berlinskom *jazz* festivalu. S oduševljenjem sam pričao o toj glazbi i atmosferi na koncertu, a Križić je u jednom trenutku rekao: “*Da, znam, bio sam na tom koncertu. Tijekom trećeg dodatka, negdje oko tri u noći, ležao sam pod klavirom i slušao tu sjajnu svirku.*” Iako nije svirao, njegov je glas i pljesak zabilježen na tom, a možda i na nekim drugim legendarnim *jazz* izdanjima. Ti su susreti i razgovori, kao i oni prije i poslije mnogobrojnih koncerata na koje smo zajedno dolazili, jačali moju ljubav prema *jazzu*, obogaćivali moje znanje, ali i samopouzdanje.

Ubrzo sam doznao da Miro Križić nije zarobljen samo u okviru *jazz* glazbe. Njegova je diskoteka sadržavala mnogobrojne naslove *blues* glazbe i šansone, a te su teme bile također zastupljene na njegovim tribinama i u emisijama. Primjerice, jedan esej koji je napisao o indijskoj glazbi još uvijek je tekst kojeg se prvog dohvatim kad trebam proučiti tu tematiku.

Osim toga, glazba nije bila jedina umjetnička forma koja je bila područje njegova zanimanja - bio je odličan crtač i ilustrator, ali o tome se malo zna u javnosti jer Miro Križić je bio samozatajna osoba. Nije volio da se ističu njegove zasluge, da mu se dodjeljuju pohvale i priznanja - volio je djelovati iz sjene. Za razliku od mnogih koji probitak traže agresivnim ponašanjem, laktašenjem, dodvoravanjem, glasnim samohvalama, on je uvijek bio pristojan, skroman i povučen, bez želje za isticanjem - posvećen suštinskim pitanjima kao što su ljubav prema glazbi i nadasve profesionalan odnos prema poslu te entuzijazam. Znao je prepoznati i istaknuti te vrijednosti. Zračio je nekom posebnom mirnoćom, ali i sigurnošću. Na taj

je način odgajao svoju djecu, ali i sve druge osobe koje su se okupljale oko njega i od njega upijale životnu mudrost. U tom kontekstu spomenuo ga je i sin, ugledni jazz trubač i skladatelj Davor Križić, na koncertu "Tribute to Miro Križić" koji je 2. prosinca 2013. godine pod njegovim vodstvom održan u zagrebačkom VIP Clubu. Rekao je da je sretan što je odgojio njega, brata i sestru kao kulturne i pristojne osobe sklone umjetnosti.

O važnosti njegova rada prije koncerta su govorili Antun Tomislav Šaban, glavni tajnik Hrvatskog društva skladatelja pod čijim okriljem djeluje Jazz klub Zagreb, u čijem je inicijativnom odboru, a poslije i predsjedništvu, Križić djelovao, te Neven Frangeš, član upravnog odbora Hrvatske glazbene unije, koja je Križiću dodijelila nagradu Status, te voditelj Ljetne jazz škole u Grožnjanu koja djeluje pod okriljem Hrvatske glazbene mladeži, organizacije s kojom je bio povezan još od studentskih dana, i koja mu je dodijelila svoju Zlatnu značku. Upravo zbog njegove skromnosti, spomenute nagrade imaju još veću težinu. Takav je bio i kao član inicijativnog odbora i predsjedništva Jazz kluba Zagreb, u kojem smo zajedno djelovali. Nije često govorio, ali kad bi uzeo riječ, bilo bi to staloženo i konstruktivno.

Na spomenutom koncertu bio je postavljen dio izložbe plakata tribina koje je Križić vodio, koji su u trenutku njegove smrti bili izloženi u Knjižnici Vladimira Nazora. U Vip Clubu Miri Križiću su poštovanje iskazali mnogobrojni zagrebački, ali ne samo zagrebački, jazz glazbenici, oni kojima je pružao nesebičnu pomoć, ali i oni koji su ga tek površno poznavali. Zahvalili su mu na najbolji mogući način - priredivši mu još jedan uzbudljivi *jam session*.

Davor Hrvoj

Miroslav Križić rođen je 1930. godine u Zagrebu. Tijekom srednjoškolskog obrazovanja radio je kao reklamni crtač i fotograf u Oglasnom zavodu Hrvatske. Diplomirao je povijest umjetnosti na Filozofskome fakultetu, a 1961. godine, na poziv gradonačelnika Većeslava Holjevca, počeo je raditi u Skupštini grada Zagreba kao tajnik za nauku i kulturu, Fondu za unaprjeđivanje kulturnih djelatnosti, te kao tajnik Komisija za dodjelu nagrada Grada Zagreba.

Miro Križić za glazbu se zanimao od rane mladosti, a prvu diskoteku oformio je davne 1944. godine kada je polazio glazbenu školu "Pavao Markovac". Godinama je promovirao jazz glazbu i educirao mnoge generacije. Od 1973. godine bio je rukovoditelj tribina u Centru za kulturu i informacije, poslije KIC-u, te u Studentskome centru, kao i predsjednik Komisije za program i sredstva USIZ-a kulture grada Zagreba.

Od 1980. pa do umirovljenja 1992. godine bio je rukovoditelj programskih djelatnosti Muzičke omladine Hrvatske.

Miro Križić je već od 1956. godine počeo pisati o glazbi u dnevnim listovima "Narodni list", "Vjesnik" i drugi - te časopisima "Studentski list", "Telegram", "Oko", "Mol", "Cantus", "Hrvatsko slovo", "15 dana" te "WAM-u", kojeg je bio i urednik. Više od četrdeset godina vodio je glazbene tribine u Zagrebu, ali i drugim gradovima: Puli, Rijeci, Splitu, Bujama, Grožnjanu, Karlovcu, Sisku, Krapini, Osijeku, Koprivnici i Varaždinu. Od 1964. godine bio je autor više od 1.600 radijskih prikaza i emisija: "Portreti i profili", "Muzika bez reda vožnje", "Jazz na koncertnom podiju", "Glazbeni vremeplov", "Jazz klub", "Pjevač tjedna", u suradnji s Nadom Križić-Vrkljan, "Transverzale suvremene glazbe", "Muzička radionica", "U svijetu jazza" i drugih, a surađivao je i u mnogim televizijskim emisijama. Deset godina - pet mandata - bio je aktivni član Programskog savjeta Zagrebačkog biennala. (DH)